

Komintern'in Yönetim Komitesi Sekreteryası'na, Türkiye Komünist Partisi tarihinde benzeri olmayan bu üç belge onaylanıp kabul edildikten hemen sonra bunların uygulanması sorunu gündeme geliyor.

İşe, Türkiye Komünist Partisi (TKP) kadrosunu tesbitle başlanıyor. TKP temsilcisi Ferdi parti kadrosunun durumunu bildiren kısa bir rapor veriyor.

Özetlenen bu bilgilere göre, TKP'nin 450 üyesi, 300 de sempatizanı var. 30 aydın partiyle işbirliği içinde, 60 tanede parti aktifi bulunuyor.

Sovyetler Birliğinde bulunan TKP üyelerinin dökümüne gelince: Bunlardan 5 kişi Devrimcilere Uluslararası Yardım Örgütü (MOPR) üyesi. Bunlar politik mülteci statusünde. Savaş tutsağı olarak Mustafa Suphi grubundan kalan 10 kişi bulunuyor. TKP'den, Tüm Rusya Komünist Partisi (bolşevikler) (RKP (b))'ye aktarılanlar 14 kişi. 1936 yılında Doğu Emekçileri Okulu (KUTVA)'unda 18 öğrenci okuyor. Kutvadan taşraya gönderilmiş öğrenci sayısı 11. KUTVA'dan kendi isteğiyle ve partice Türkiye'ye gönderilenler 9 kişi. 1919'dan sonra Baküde kalan TKP'li (şimdi BKP(b) üyesi, ya da partisiz) 6 kişi.

Siyasi mültecilerin çoğu kendi girişimleriyle gelmişler (Bk. :F.495, op. II, d.6, s.63)

Belge 5

Gizli

I Şimdi Yapılacak İş

"Bu rapordan anlaşıldığı gibi, siyasi mültecilerin bir kesimi partinin izni ve Komünist Enternasyonalin Yürütme Komitesi (KEYK)'nin bilgisi ile gelmişler. Fakat birçok kişi de, partinin izni olmadan, kendi girişimi ile gelmiş. Bu gibilerin bundan sonra ülkeden çıkmalarını önleyecek önlemleri almak zorundayız. Şimdiye kadar biz, hiçbir zaman siyasi mülteci olarak buraya kimin geldiğini bilmiyorduk. Öyle bir sistem ve yöntem belirlemeliyiz ki, ülkeden siyasi mülteci olarak yalnızca TKP MKV'çikilsin. Öte taraftan Merkez Komitesi de, her defasında KEYK'nin onayını almak zorunda olsun. Bazı kural dışı hallerde, Merkez Komitesi önceden onay almadan, SSCB'nde siyasi mülteci sorununu çözebilir, ancak bu gibi durumlarda ondan, ilgili kararı üstüne bilgi istenir.

2 - Siyasi mültecilerin MOPR'a kabul sistemi kesinlikle değiştirilmelidir. Böylece MOPR, siyasi mülteci olarak onayladığı kişileri gerçekten bilsin ve ~~xx~~ sorunu hızla çözsün, onlara yardım etsin.

3- I Mart'a kadar (1937 olacaktır bence B.Ş.) bütün Türk siyasi mülteciler: yoklanıp denetlenmeli ve sorun çözümlenmelidir: a- Kimi ülkeye gönderilmeli, b- Kim burada, Türkiye için parti işine alınmalı ve yedek parti eylemcisi olarak yetiştirilmeli, c- siyasi mültecilerden kim, bu sandan (unvan) yoksun bırakılmalı, ç- Kim Moskova'dan taşraya gönderilmeli.

Bir de, parti uyanıklığı gösterme bakımından siyasi mültecileri kimin tavsiye ettiği araştırılıp öğrenilmelidir.

4- I Mart'a kadar, TKP'den VKP(b)'ye aktarmalarla ilgili olarak yapılmış olan bütün tavsiyeler, uygunluk ve doğruluk açısından denetlenmelidir. İlerisi

için de 'şöyle bir düzen konulmalıdır :TKP üyelerinden VKP (b)ye aktarma yapmak için şu ölçütler salık verilebilir:Partiye candan bağlılıklarını, içtenliklerini,ölçülü,kendine hakim davranış yeteneklerini pratikte göstermiş olanlar ve belirli nedenlerle ilerde TKP sıralarında çalışma ola-nağı bulunmayanlar.

5 - TKP Merkez Komitesine direktif verilmelidir.Bundan böyle onun iz-nini almadan gelen bütün şahıslar Sovyetler Birliğinden resmen geri gön-derileceklerdir.Salih Şefik örneğinde olduğu gibi,buraya partiden izin-siz gelmiş olanlarla görüşmeler ve Moskovaya gelme izni vermeler prati-ğine son verilmelidir.Zira bunlar,çoğunlukla,herkesce bilinen provaka-törlerdir.

6 - KUTVA'daki bütün öğrencilerin yoklanması I Marta kadar bitirilmelidir.Örneğin,burada saplanıp kalanlardan İstavridis ile Yani gibileri.

7 - İlgili öğrencilerin ülkeye gönderilmesi işinin hızlandırılması görevli makamlardan istenmelidir.Gönderme işi çok kötü gidiyor(üç ayda ancak bir kişi).

8 - Türk Şübesini Moskova merkezi dışında bir yere nâkletmesini KUTVA yönetiminden istemeliyiz.

9 - Öğrenci şubelerini kesinlikle şu uzmanlık dallarına ayırmalıyız : Pratik eylemlerde sınanmış ve kitle çalışmalarında deney kazanmış olan orta grup,parti aktifi olarak eğitilmelidir.

10 - KUTVA'da,illegal parti okullarında,parti tabanını eğitmek için,yönetici öğrenciler kursu örgütlenmelidir.Bu tür okullar ülkede çalış-malıdır,öğrenci sayısı 3-5 kişi kadar olmalı,3-4 ders verilmeli,ders sa-atleri 20-30 kadar olmalı .

11 - Şu kuralı kesinlikle uygulamalıyız:Öğrencileri angaje eden sorum-lu öğrenci,culp ettiği her öğrenci için parti karşısında sorumludur.

12 - Son yıllardaki tutuklanmaların nedenlerini öğrenmek için hapisten çıkanlara ilişkin belge ve raporlar incelenmeğe başlanmalıdır." X)

Rusçadan çeviri